

DEVIANȚA SOCIALĂ LA TINERI. DEPENDENȚA DE SUBSTANȚE

Mihaela Rădoi

Institutul European, Iași, 2015, 238 pagini

Gabriela Irimescu ^[1]

Mihaela Rădoi este conferențiar universitar doctor la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice, Departamentul de Sociologie și Asistență Socială, director al Departamentului ID și cercetător postdoctoral în cadrul Universității de Medicină și Farmacie “Grigore T. Popa” din Iași. A absolvit Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice, specializarea Asistență Socială, masterul de Management Social și Dezvoltare Comunitară și a obținut diploma de doctor în sociologie. Este titulara cursurilor „Devianța urbană și drogurile”, „Deontologia profesiei de asistent social”, „Deontologia și legislația muncii”, „Protecția și asistența socială a șomerilor”, „Guvernarea și managementul instituțiilor de asistență socială” și „Managementul serviciilor sociale comunitare”.

Lucrarea abordează un domeniu de importanță particulară pentru societățile democratice, problematica dependenței de droguri și a devianței sociale, problematică înscrisă în plan european în cadrul capitolului Libertăți - Justiție - Securitate.

Problematica drogurilor este abordată dintr-o perspectivă pluridisciplinară, oferind informații cu privire la evoluția și amploarea fenomenului, consecințele consumului de droguri în plan juridic și psihosocial, măsuri de prevenție și modele de intervenție.

Lucrarea este structurată pe cinci capitole, iar datele utilizate sunt cele oficiale ale instituțiilor de specialitate, prelucrate de autor în acord cu specificul temei. Lucrarea urmărește cu rigoare științifică

[1] Universitatea “Alexandru I. Cuza” din Iași, Facultatea de Filosofie și Științe Social Politice, Departamentul de Sociologie și Asistență Socială, email: gabriela.irimescu@gmail.com.

problematica deosebit de complexă și analizată în ultima vreme și deci, cu atât mai dificilă, a dependenței de substanțe psihotrope, a raportului dintre educație și politicile sociale în domeniu, dintre sistemul internațional și juridic european și planul național de acțiune de prevenire și combatere a consumului și traficului de droguri. (Rădoi, 2015).

Demersul științific inițiat de autoare este perfect acoperit și motivat atât din perspectiva realităților sociale contemporane, cât și din perspectiva eforturilor sociale necesare pentru reintegrarea socio-profesională a persoanelor consumatoare de droguri, concomitent cu efortul de identificare a unor noi soluții de implicare și responsabilizare a autorităților de profil pentru evitarea marginalizării și excluderii sociale a acestora.

Problematika adicției, a consumului de droguri, a consumatorului de droguri este tratată istoric și prin elemente de analiză comparată, pornind de la definirea conceptelor de bază, a modelelor teoretice, a politicilor sociale de intervenție în domeniu, concomitent cu analize de tip reflexiv, în sensul identificării cauzelor existenței și proliferării acestui fenomen, precum și a formelor și metodelor de responsabilizare a instituțiilor statului în contextul societăților moderne. Remarcăm, în același timp, modul obiectiv și pertinent de tratare a dependenței individului, din ce în ce mai mult, prin serviciile și prestațiile sociale, care, în cele mai multe cazuri, sunt insuficiente și inadecvate, generând forme complexe de pluridependență la nivel familial, comunitar și social.

Primul capitol, *Drogurile - cadru general de analiza si delimitări conceptuale*, cuprinde un demers de semantizare și operaționalizare a conceptelor de lucru, respectiv a drogurilor și dependenței de drog.

Al doilea capitol, *Droguri licite, droguri ilicite. Particularități și estimări ale consumului de droguri în Europa*, prezintă analiza tipologică pe două direcții: droguri întâlnite în traficul ilicit și principalele droguri legale și efectele lor asupra consumatorilor.

Capitolul trei, *Teorii și modele explicative ale devianței și consumului de droguri* abordează principalele paradigme și corelații relevante: dependența și devianța în rândul adolescenților - delincvența juvenilă - factori și teorii; teorii și modele explicative ale consumului de substanțe - analiză din perspectiva construirii modelelor de intervenție.

În capitolul patru, *Factori determinanți ai delincvenței și ai consumului de droguri*, este realizată o tipologie a principalelor categorii de factori de risc și de protecție în consumul de substanțe.

Capitolul cinci, *Strategii de intervenție în consumul de droguri. Rolul familiei, școlii, comunității în prevenirea consumului de droguri*, în partea de cercetare, reunește integrativ, într-o perspectivă de cercetare-acțiune: raportul consumul de droguri în rândul elevilor de liceu din municipiul Iași; modalități de intervenție și metode de tratament; rolul factorilor de risc în elaborarea programelor de prevenire a consumului de droguri; modalități de intervenție în funcție de stadiul consumului și modalități de intervenție în mediul școlar, bazate pe formarea abilităților de viață.

Problema cea mai importantă pe care o pune în discuție această lucrare este necesitatea identificării și realizării unei strategii coerente și aplicate de intervenție în domeniul consumului de droguri. Autoarea subliniază faptul că fenomenul consumului de droguri este din ce în ce mai complex, iar Europa și, implicit România, se confruntă cu alegeri dificile în ceea ce privește prioritățile de finanțare și, astfel, studierea problematicii drogurilor devenind esențială pentru inițierea și implementarea de politici antidrog și intervenții eficiente.

Lucrarea este recomandată medicilor, asistenților sociali, psihologilor care inițiază și coordonează programe de intervenție, ca și studenților care se pregătesc să-și desfășoare activitatea în acest complex domeniu.